

PRENUMERATA miesięczna z bezpłatnym niedzielnym „Dodatkim ilustrowanym”, wynosi 3 zł. 50 gr., z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. za granicą 7 zł. Konto czekowe w Państwowej Kasie Oszcz. Nr. 80.259.

W sprzedaży detalicznej cena odpowiedniego Nr. 15 gr., w niedzielę wraz z „Dodatkim ilustrowanym” 25 gr.

SŁOWO

Wilno, Czwartek 9-go kwietnia 1925

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

Ruch monarchiczny w Polsce.

Wielkie wypadki mają tę dziwną postać. Ale to był zwyczajny wycofanie, że nie wywierają tak silnego wpływu na pokolenia następcę. Masowy mord jak na pokolenia sobie współczesne. Aktorzy dramatów dziejowych nie odczuwają ich w takim stopniu, tych polemizmów-dziennikarsko-politycznych argumentów. Człowiek, który idzie na wojnę, musi mieć brzytny przełam psychiczny w nastrojach całej ludzkości, nie od czuwają go jednak w całej pełni ze swego do niej przywiązania. Ci, którzy rzeczywiście byli nad Marną, Sommą i pod Verdun, którzy walczyli pod Krańskiem, Gorlicami i wśród jezior mazurskich.

Wielka wojna patentowała duże nowe potęgi: Amerykę i Bolszewję. Oto są dwa globusy dziejów współczesnych, dziejów 3-go dziesiętka lat wieku XX. Wolny, niezależny od państwa, traktujący kwestie publiczne, jako sprawę świąteczno-rozrywkową—Amerykanin, całą siłą tkwiący w swych interesach prywatnych, w swoim automobili wyścigowym pracy—Bolszewik, komisarz, pozabawiony zainteresowania do twórczej pracy kapitalistycznej, w skózanym ubraniu, kroczący na wschód, do Azji. Oto są dwie potęgi.

Wobec industrializmu amerykańskiego i destrukcyjnej dynamiki sprawy cywilizowanej Europy (bo kto wie czy kiedy cywilizację Stanów Zjednoczonych uznany za równą cywilizacji europejskiej) przestają być głównym czynnikiem w historii naszego globu. Europa naprawdę staje się w dziejach globu—pokojem babo, którego znaczenie maleje z każdego roku na rok.

Tem niemniej kzym jeszcze nie jest zburzony Bolszewizm nie zapanał jeszcze na Boulevard des Italiens, na Via Umberto, na Piazza dilly-Street, na Friedrichstrasse, a nawet na Krakowskim Przedmieściu. Jeszcze przełam psychiczne ludów europejskich nie są pozabawione pewnego wpływu. A to ma bezpośrednie znaczenie dla tematu, który poruszyć chcemy.

Koalicja demokracji królewskich z wielkimi republikami („wielkie demokracje zachodnie”, mówili ministrowie angielscy o koalicji) w walce z nawpół autokratycznymi Niemcami wywieszała hasła demokratyczne. Wielka wojna obaliła przeważającą liczbę dynastji europejskich i rozzerwała purpurę tronu Romanowych wraz z cieniem Rasputina. Zdawałoby się, że wpływ wielkiej wojny na potęgę posiew zasad republikańskich.

A jednak tak nie jest. Termometram historii są nastroje młodzieży. Oto w dniach ostatnich wybuchł wielki strajk generalny na wyższych uczelniach w Paryżu. Przywódcami tej akcji — jak to stwierdził z trybuny parlamentarnej, nikt inny, niż p. Herriot — są studenci-rojalści. Można ani na chwilę nie wierzyć w powrót domu Capeta do Francji, ale bądź co bądź jest to fakt ciekawy.

Oto w Niemczech, najbardziej restauracyjna, najbardziej skrajnie monarchicznie nastrojona prawica — o młodzież uniwersytecką, szkół średnich, fabryk i izb rzemieślniczych. Oto ruch neo-monarchiczny w Szwecji, to ci, którzy jeszcze nie głoszą.

Wojna to zupełnie co innego, aniżeli wybory. Na staropolskich sejmikach szukano się szablami o

Krylenko oskarżycielem ks. Usasa.

Przygotowania do krwawej zemsty.

WARSZAWA 8.IV. (tel. w. Słowa) Donoszą z Petersburga, że przybyłemu tu ks. Usasowi doręczono akt oskarżenia. Jako prokurator wystąpi osławiony Krylenko, były „gławkowierch” armji sowieckiej, oskarżyciel w głośnym procesie es-erow’ jeden z morderców ś. p. ks. Butkiewicza.

Bucharin znówu potępia „trockizm”.

Intrygi Zinowjewa.

Rosta donosi:

Na plenarnym posiedzeniu centralnego komitetu wykonawczego komunistycznej. Bucharin podkreślił, że partja nie może pozwolić na tak poważne odchylenie od historycznej linii, jakiego wymaga „trockizm”. Partja walczy nie z osobami, ale kierunkami ideowymi. Osobiste zastęgi Trockiego nie przeszkadzają partji skonstatować taktu ideowej dyktatury rządowej przemysłu w gospodarce państwowej.

Mowa Bucharina, członka t. zw. „trojki”, jest pierwszym od kilku miesięcy po wystąpieniu Trockiego na „kurację” wystąpieniem na szerzej arenie w sprawie „trockizmu” jako wypaczonej ideologii Lenina. Konieczność tego wystąpienia wywołana została wrastającymi stale wpływami Trockiego, o którego powrocie do czynnej roli politycznej w Moskwie coraz głośniejszą mówią.

Hindenburg przyjął kandydaturę na Prezydenta Rzeszy.

BERLIN 8.IV. Pat. Marszałek Hindenburg w rozmowie z Tirpitzem, oświadczył gotowość przyjęcia kandydatury na Prezydenta Rzeszy z ramienia bloku prawicowego o ile wszystkie stronnictwa tego bloku zgodzą się na jego osobę. Komisja wyborcza bloku prawicowego uchwaliła wobec tego wysunąć kandydaturę Hindenburga. Niemiecka partja ludowa odnie swój sprzeciw.

Partja ludowa popiera Hindenburga.

BERLIN 8.IV. Pat. Pisma prawicowe ogłosiły w południu, że partja nacjonalistyczna, partja ludowa, zjednoczenie gospodarcze, niemiecka partja ludowa, bawarski związek wiościński i partja hannowerska zgodziły się na postawienie wspólnej kandydatury na prezydenta republiki w osobie marszałka Hindenburga, który przyjął tę kandydaturę. Po otrzymaniu wiadomości, że bawarska partja ludowa przystępuje do kandydatury Hindenburga, Jarres zrzekł się telegraficznie swej kandydatury.

Generalny strajk studentów francuskich.

Minister oświaty musi ustąpić.

WARSZAWA, 8.IV. (tel. w. Słowa). Jak donoszą z Paryża, odbył się tam wieloletni wiec młodzieży akademickiej ziożony z akademików wszystkich wyższych uczelni Paryża zarówno rządowych jak prywatnych.

Na wiecu tym wzamian dotychczasowego strajku demonstracyjnego proklamowano generalny strajk młodzieży akademickiej całej Francji, aż do zupełnego zwycięstwa t. j. do ustąpienia ministra oświaty p. François-Alberta z rządu p. Herriota.

Zaufanie dla p. Herriota.

Większość 2-ch głosów.

PARYŻ, 8.IV. (Pat). Wobec zredukowania przez senat niektórych kredytów w budżecie ministerjum oświecenia publicznego Herriot zażądał przywrócenia skreślonych kredytów, stawiając przytem kwestję zaufania. Przywrócenie wzmiankowanych kredytów uchwalono 142 głosami przeciw 140.

Z powodu większości tylko dwóch głosów Herriot zwołał na godzinę 21 min. 30 nadzwyczajne posiedzenie rady ministrów.

Znamienne cyfry.

Rezultat wyborów do sovietu moskiewskiego

MOSKWA, 8.IV. (Pat). Wyniki zakończonych wyborów do sovietu moskiewskiego są następujące: 2564 komunistów i 1806 bezpartyjnych. Przy wyborach poprzednich liczba bezpartyjnych stanowiła 12% proc., obecnie zaś 34 proc. Wśród wybranych znajduje się 936 kobiet.

Obrzymi pożar w Warszawie.

Płazce gumowe płoną.

WARSZAWA, 8.IV. (tel. w. Słowa). Dziś o godzinie 10-ej rano w krajowej wytwórni płazczy gumowych i impregnowanych z niewiadomej przyczyny wybuchł obrzymi pożar.

W kuchni na drupem piętrze wybuchł rezerwar z benzyną. Pożar objął wielką salę robotniczą. Czwarty oddział straży ogniowej pospieszył z pomocą.

Splonęło 3.000 metrów materiału oraz 1500 płazczy gotowych. Straty obliczone są na sumę 100.000 złotych.

szemy stale. Wyczerpały się u nas historyczną powieścią Stefana Że-

hasła nacjonalistyczne, socjalistycz-

ne, skompromitowały ludowe. Nic

więc dziwnego, że w tę pustkę

ideową wstąpił u Baryki — bolsze-

wizm, Żeromski wypowiada tylko

myśl: — „Polsce potrzeba idei”. Sta-

nowczo Przedwieśnię jest najmniej

CENA OGŁOSZEN. Wiersz milimetry jednoznaczny na str. 2-iej 13 30 groszy za tekstem 10 groszy. Kronika reklamowa lub nadesłane 40 groszy. Matrymonjalne 20 groszy. W N-raach świątecznych i na prowinieji o 25 proc. drożej.

Sejm i Rząd.

10 łotów za dziesięć dni.

WARSZAWA 8.IV. (tel. w. Słowa) Dnia 8 b. m. odbyła się w Warszawie konferencja ziemian inflantczyków w celu poinformowania się wzajemnego o projektach rządu lotewskiego w sprawie odszkodowania za zrabowaną ziemię.

Jednogłośnie uznano, że projekt oficjalny o 10 łotów za dziesięć dni jest absurdalny, nie stoi w żadnym stosunku do cen ziemi zarówno przedwojennej jak obecnej a nawet do rocznej tenuty dzierżawnej, którą rząd lotewski pobiera od osób, którym nieprawie zajęta ziemia wydzierżawił.

Dnia 7 b. m. delegacja ziemian inflantczyków była przyjęta na audjencji przez ministra spraw zagranicznych, któremu wręczyła memoriał w tej sprawie.

Strejk rolny.

WARSZAWA 8.IV. (tel. w. Słowa) Strajk rolny w Wielkopolsce wygasł zupełnie, natomiast całkiem niespodzianie wybuchł strejk na Śląsku Cieszyńskim mianowicie w dobrach hr. Larischa w powiecie Cieszyńskim oraz kilku majątkach.

Wokół teki reform rolnych.

Mimo nieprzyjęcia przez prezesa ministrów p. Grabskiego dymisji ministra reform rolnych, p. Kopyczyńskiego, w sferach politycznych utrzymuje się przekonanie, że minister ten w najbliższym czasie ustąpi.

Narada międzyministerjalna.

Wczoraj odbyła się narada międzyministerjalna w sprawie sanacji stosunków gospodarczych. Wzięli w niej udział przedstawiciele ministrow: przemysłu i handlu, skarbu, pracy i opieki społecznej oraz spraw wewnętrznych. Na naradzie panowała opinja, że sanacja w przemysle nie może odbyć się drogą obniżenia płac pracowników.

Umowa sanitarna polsko lotewska.

Dn. 7 b. m. b. minister spraw zagranicznych p. Aleksander Skrzyński i poseł republiki lotewskiej w Warszawie p. Martin Nuksa dokonali wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji sanitarnej pomiędzy Polską a Lotwą, podpisanej w Warszawie dnia 7 lipca 1922 r. Konwencja ta wchodzi w życie 22 kwietnia 1925 r.

Wizyta parlamentarzystów angielskich.

W końcu maja r. b. przejeżdża do Polski wycieczka parlamentarzystów angielskich, która ma na celu zapoznanie się z naszą sytuacją gospodarczo-finansową i zbadanie możliwości nawiązania bliższych ekonomiczno-handlowych stosunków z Polską.

Dla zorganizowania przyjęcia i celowego przygotowania potrzebnych potem materiałów zawiązał się pod protektoratem p. ministra spraw zagranicznych komitet przyjęcia.

Wypredaż MEBLI

pokoju jadalnych, sypialnych, saloników kuchni i części pojedynczych S. Ancele wicza, Wilno Nr. 15 ul. Niemiecka Nr. 15

BIELIZNA
TRYKOTAŻE
REKAWICZKI
KRAWATY

Ostatnie słowo mody!

Jan Wokulski i S-ka

Wiślicka 9. Tel. 182.

Za granicą.

Jądro najważniejszej sprawy.

Paryska L'illustration, która od jesieni zesztorocznej weszła na tory poruszania zagadnień politycznych...
Oto zaś to, co pisze — pragnący zachować incognito — ktoś nader, jak widać, bliski „kuźni politycznej” międzynarodowej.
„Jeżeli nie uda się — czytamy w owym liście — ustalić normalnych stosunków między Francją a Niemcami, to wojna nieunikniona i, co za tem idzie, koniec Europy i jej cywilizacji. Albowiem kwestja jakże będą stosunki franko-niemieckie to, mówiąc szczerą prawdę, jedyną dziś — nie najważniejszą, lecz jedyną kwestją polityczną w Europie. Od rozwiązania jej zależy losy Europy.”

Co do tak dziś wszechstronnie rozważanej i wyświetlanej genezy wojny, to autor listu daje wyraz przekonaniu, że naród niemiecki szedł na wojnę przekonany, że Rosja napada na Niemcy i że trzeba ojczyznę — bronić. Chciał zaś wojny cesarz Wilhelm; chciała grupująca się dokoła niego kamaryla.
Do dziś dnia naród niemiecki jest pod wrażeniem, że w 1914-tym trzeba było rozpocząć wojnę... uprzędkając zaatakowanie Niemiec przez Rosję, która do wojny nader — zreszczenie podległa niektórym politycy francuscy. Nieprzekoń opinia publiczna w Niemczech da sobie wypowiedzieć, że jest w błędzie...
Niemcy zbroją się. To nie ulega wątpliwości. „Przygotowują przyszłość”. Chcą być co rychlej gotowi do nowej wojny — rewolucyjnej. I — twierdzi autor listu — na to nikt nie poradzi.

Interwencja mocarstw tyle tylko zdziałala, że w 1919-tym uchylnia dla Niemiec niemożliwym...
Ustanowienie kontrolującej komisji aljanckiej, silny nacisk wyarty na Niemcy etc. niedały im wykonać śmiałego zamiaru. Teraz, dlatego aby znów — w ciągu jakich 8—10 miesięcy — przygotować niezbędną ilość broni i amunicji, oraz wszelkiego materiału wojennego, musiałoby wszystkie fabryki niemieckie uleść gruntownemu przeszkwiceniu. A toby przede nie uszło uwagi komisji kontrolującej. Przeto kontrola ze strony Ligi Narodów jest niezbędną. Podnoszą się głosey za jej przykroczeniem. Autor listu jest zdania, że byłaby to fatalna omyłka.

Alt — kontrola taka nie może przacie trwać bez końca. To chyba rzecz jasna. Choćby się wystrzegano jak ognia najbliższego nieaktu, wyrażenia Niemcom najbliższej urazy. Raz przecie musi kontrola

ustać. Chyba, że nastąpi dobrowolne rozbrojenie się ogólne... Na to się jednak nie zaości.

Owóż podczas wykonywania tej kontroli międzynarodowej powinna Francja „skorzystać z czasu i uregulować swój stosunek do Niemiec. Leży to zresztą w interesie zarówno Francji jak Niemiec.

Autor listu przekonany jest, że Niemcy wyrzucił się Alzacji i Lotaryngji szczerze i ostatecznie Nad lupem swym z lat 1870 i 1871 postawili krzyż. Kwestja pałca nie jest — powiada — na zachodzie, lecz na wschodzie.

Traktat Wersalski wykreślał nowe państw granice... z Historją w rękę. Historycznymi są te nowe granice. Trudno nie przyznać, że tysiące Niemców odseperowano od ojczyzny i oddano pod panowanie narodów, pooczytanych przez nich jako stojących niżej pod względem cywilizacji i kultury.

Oto jądro kwestji pryncypalnej. Genjalny mąż stanu, który znajdzie sposób jej rozwiązania uczyni pokój — możliwym w Europie. Lecz jeśli rozwiązanie nie znajdzie się, — niemożliwy ludźmi żadnymi. Pierwej czy późnej saszna ludy i narody wymordowałyś się w zdewastowanej Europie.”

Według wiadomości kronikarskich, w Wilnie jest 260 prostytutok zawodowych i 39 wywiadowców policji obyczajowej. Ponieważ na wywiadowców z policji obyczajowej nie kończy się jeszcze zespół urzędniczy zamobilizowany przez Republikę dla nadzoru nad prostytutkami, — więc śmiało powiedzieć można, że w Wilnie i państwowy urzędnic poświęca prostytucji przypada na 6 prezydentów.

W takich małych obrazkach najlepiej, a zarazem najtragiczniej i najbardziej odrażająco odbija się całe niedołęstwo naszej młodej, a tak pozbawionej wszelkich wartości organizacyjnych administracji państwowej. Na 6 prostytutok jeden urzędnik do ich pilnowania! Ostatecznie okazało się, że państwo więcej ludzi poświęca temu celowi, aniżeli prywatni przedsiębiorcy domów publicznych i handlarze żywym towarem zajęci. Teraz policzmy ile kosztują wszyscy ci panowie urzędnic, a będziemy wiedzieli dokąd idą pieniądze, z takim zapalem wyścikane na klasach płacących podatki.

Stanowczo zbyt drogo kosztuje państwo polskie wątpliwą wartość system zapewniania swoim obywatelom wątpliwie sanitarnej przyjemności

Wileńskie Towarz. Muzyczne „LUTNIA”.
We czwartek, dnia 9 kwietnia
wielki KONCERT RELIGIJNY
z udziałem chóru „Lutni”, orkiestry i solistów:
K. Świętociąg, M. Skowronskiej, M. Perkowicza, J. Popiela pod dyrekcją Adama Wyleżyńskiego.
W programie:
E. Astorga — „Stabat Mater”
K. Gounod — „Psalm 136”
S. Montuszek — „Oto drzewo Krzyża”.
Początek o godz. 8 wiecz.
Bilety w kasie „Lutni” od godz. 11—1 i od 3—9 w.

Z Sądów.

Wyrok w sprawie Zaborowskiego et consortes.

Trzeci dzień rozpraw w niedzielną dnia 5 bm. należał prawie wyłącznie do obrony.

Po wygłoszeniu mów obrończych adwokatów pp. Kulikowskiego, Werra, Andrejewa, Abramowicza, Bajraszewskiego i Neymana zabrał raz jeszcze głos prokurator p. Skowicz i powody cywilne inż. Lewinsoza adwokaci pp. Smilg i Sopoćko. Po wygłoszeniu krótkiej repliki obrony sąd udał się na naradę.

O godz. 6 i pół w ogłoszony został wyrok, w rezultacie którego sąd skazał oskarżonych, podkomisarza Zaborowskiego, aspiranta Kiedrzyńskiego i pasera Alperowicza — pierwszego na dwa lata domu poprawczego, drugiego i trzeciego na 3 i pół roku domu poprawczego, zaliczając wszystkim po 5 miesięcy aresztu prewencyjnego, czwarty oskarżony wywiadowca służby śledczej Szoszyn został po włączeniu mu jako kary dotychczasowych 5 miesięcy aresztu prewencyjnego zwolniony.

Jednocześnie na skutek wniosku obrońcy mecenasa Kulikowskiego, klient jego podkom Zaborowski został wypuszczony na wolność o ile złoży 500 złotych kaucji.

Ponadto sąd skazał winnych Zaborowskiego, Kiedrzyńskiego i Alperowicza na zapłacenia kosztów sądowych w wysokości 80 złotych od Zaborowskiego i po 160 od Kiedrzyńskiego i Alperowicza oraz kosztów powództwa w wysokości 6542 złotych, przysądzonych na rzecz inżyniera Ruwima Lewinsoza.

Sprawa uczniów Białorusinów.

Dnia 6 bm. poraz wtóry stanęła na wokandyje sądu okręgowego głośna polityczna sprawa uczniów Białorusinów, oskarżonych jeszcze w r. 1923.

Na ławie oskarżonych miało zasiąść dziesięciu Białorusinów — lecz zasiadło zaledwie pięciu. Stało się dlatego, że reszta korzystając z wolności zbiegła do Bolestawy.

Sprawę tę odroczoneo z powodu tego, iż główni świadkowie oskarżenia nie stawili się.
Charakterystycznym jest, iż tymi świadkami są funkcjonariusze policji politycznej z noszelnikiem policji śledczej p. Janeczewskim na czele.

Sąd odraczając rozprawę nie uwzględnił powodów nieobecności świadków i ukarał wszystkich grzywną w wysokości 50 złotych każdego.

Sąd na wniosek oskarżyciela publicznego p. podprokuratora Janekowicza oraz obrońców pp. adwokatów Wróblewskiego i Miodkiewicza postanowił na następną rozprawę dostawić wszystkich świadków za wyjątkiem nadkom. Janeczewskiego pod przymusem policyjnym.

Przypominamy, że oskarżonymi są przestępcy polityczni: Michał Korolow, Mikołaj Naruszewicz, Bazyli syn Jana Gordziej, Aleksander Czerniawski i Bolesław Dolenkiewicz.

Do Bolszewji zbiegli: Arseniusz Sieriebriannikow, Włodzimier Skobiej, Jan Siemaszkiewicz, Mikołaj Soroko, Bazyli syn Anastazego Gordziej.

W celu obrony.

Rząd wystąpił do sejmu z wnioskiem o asygnowanie kredytów na budowę fabryki broni. Ogólny koszt takiej fabryki obliczony jest na 20 milj. Fmk., z których 14 milj. ma być użyte w roku bieżącym. Rząd proponuje wyasygnowanie tej sumy z budżetu nadzwyczajnego.

Kolonizacja w Finlandji.

Urząd kolonizacyjny Finlandji przystępuje do nabywania większych obszarów ziemi na kolonizację. Według zatwierdzonego projektu rządowego, przewiduje się nabywanie od właścicieli, na zasadzie dobrowolnych zgłoszeń za gotówką ziem, które można oddzielić od majątku bez szkody dla takowego, lub też majątków z rozwalonymi budynkami, nie znajdujących się w należytym kulturze. Każda kolonja ma się składać najmniej z pięciu parceli.

W Finlandji. Ekspozycja premjera finlandzkiego. Po ukonstytuowaniu nowego gabinetu prezes Rady ministrów Tuleheimo wygłosił mowę programową, w której podkreślił co następuje: pragnąc wzmościć polityczną i społeczną siłę państwa finlandzkiego, rząd dąży w polityce zewnętrznej do utrzymania stosunków przyjaznych i pokojowych z innymi państwami, w polityce wewnętrznej do pogłębienia pokoju i stworzenia spójni pomiędzy wszystkimi klasami. Ogólny kryzys ekonomiczny wymaga wielkich oszczędności zarówno w gospodarce państwowej, jak prywatnej. Rząd będzie popierał przemysł i rolnictwo krajowe, ma zamiar przeprowadzić pewne konieczne reformy socjalne, oraz uporządkować stosunki w armji i urzędach wojskowych.

Wieloletnie zgrupowanie i uważnie słuchające audytorjum dowodziło, że prelegent miał szczęśliwą myśl, podejmując się pracy popularyzatorskiej. Trafne i interesujące rozważania p. Sz. o jednolitości tematycznej oddzielnych części, każdej z dwóch sławnych sonat naszego mistrza, mogły prawdziwie zaciekawić odpowiednio przygotowanych, dla ogółu słuchaczy — jak się zdaje — były mało zrozumiałe. Zawsze trzeba poczytywać za zasługę niewątpliwą wszelkie poczynania ku podniesieniu tak jeszcze niskiej kultury muzycznej naszego społeczeństwa i dla tego ze szczerem zadowoleniem witamy odczyty, wygłoszone przez p. Szeligowskiego, ilustrowane ładnym wykonaniem przez p. H. Hleb-Koszańską niektórych utworów.

Z niematem zaskakawieniem oczekiwaliśmy dość szeroko reklamowanego koncertu fortepianisty i kompozytora Aleksandra Wielhorskiego, poświęconego twórczości kompozytorów polskich i obcokrajowego sporą ilość utworów mało znanych, lub wcale tutaj niegranych. Fortepianista zupełnie nie odpo-

wiedział wysoko idącym oczekiwaniom, jako wykonawca muzyki Szopena. Pośród bardzo ładnych momentów, były liczne szczegóły, z którymi się nie można było pogodzić. Tradycja wykonania dzieł Szopena, przekazana przez samego twórcę i wielkich fortepianistów Liszta i Ant. Rubinsztejna żyje jeszcze dotąd. Nie wolno jej lekceważyć i burzyć bezkarnie. Każdy, bywający na koncertach, zna dokładnie utwory wykonane przez p. Wielhorskiego i dla tego wszelkie zmiany: w tempach w rytmice, zupełnie nieumotywowane rytornata i przyspieszenia oraz odmienne traxowanie, całkiem samowolnie stosowane przez artystę, nie mogą nie wywołać nieprzyjemnego zdziwienia, a nawet protestu wobec takiej „oryginalnej” interpretacji niektychnych arcydzieł naszego wieszacza muzycznego.

O wiele lepiej mógł się podobać p. Wielhorski, jako wykonawca drugiej części programu i wtedy dopiero zdobył sobie prawdziwe powodzenie, jako fortepianista o ładnym dotknięciu, dużej — chociaż nie całkiem niezawodnej — technice i znacznym temperamentem. Podobały się kompozycje własne koncertanta, w których znać już wpływ muzyki „nowej”, jednak bez ztracenia łączności z muzyką dotychczasową; najbardziej, dopadły do gustu słuchaczy — trzeci mazurek i etjuda. Poza kompozycjami Paderewskiego, najwięcej miała powodzenia druga etjuda K. Szymanowskiego i utworów (nie wiemy czyj), dodany na program. Improwizacje Zarebskiego i tańce polskie Różyckiego wzbudzały ciekawość, jako eksperymenty dźwiękowe, ale nie wywołały ogólnego zadowolenia.

Z inicjatywy i staraniem p. Kimont-Jacynowej, profesora wyższego kursu fortepianowego w Konserwatorjum Wileńskim, odbył się koncert, z którego dochód został przeznaczony na nabycie fortepjanu dla tegoż Konserwatorjum. Choć jednocześnie złożył hołd znakomitemu muzykowi, pod dyrekcją którego p. Kimont-Jacynowa ukończyła, a następnie była profesorem konserwatorjum w Petersburgu, poświęcił program utworem A. Giazunowa. Z bardzo obitej twórczości Giaz-

Eustachy TUKAŁO
Ziemianin z ziemi Suwałkiej, były Prezes Kresowego Związku Ziemian Powiatu Dzisieńskiego zmarł w dniu 5 kwietnia 1925 roku w Olszercach, przeżywszy 67 lat.
Pochowany na cmentarzu w Głębokiem.
Kresowy Związek Ziemian pow. Dzisieńskiego.

Polska Spółka Fotograficzna „P O L F O T”
Zawiadania, iż przy ulicy Mickiewicza 23 został otwarty sklep aparatów i artykułów fotograficznych.
P O L E C A:
Najnowszy towar
Wykonywanie robót amatorskich
Pisma fotograficzne z całego świata do przegładania
Bezpłatne korzystanie z laboratorium.

Salon Ubiorów Dziecięcych J. Frejnel i S-ka
ul. Nemiecka Nr 28, 2 piętro, telef. Nr 852.
Poleca w wielkim wyborze ubrania dziecięce
dla dziewczynki i chłopców, jakto: paltoty, sukienki, czapeczki, bielizna, ścieki, swetry, rejtuzi i komplety dla niemowląt. Różne uniformy dla uczących się dzieci. — Przyjmują się zamówienia.

Józef KŁODECKI
Zamkowa (dawnej Wisła) Nr 17.
Sklep z manufakturą i bławatami poleca!
Koldry, poduszki, towary bielizniane, sukna, zefiry, markizety, bielizną damską i męską oraz krawaty w wielkim wyborze.

W Finlandji.
Ekspozycja premjera finlandzkiego.
Po ukonstytuowaniu nowego gabinetu prezes Rady ministrów Tuleheimo wygłosił mowę programową, w której podkreślił co następuje: pragnąc wzmościć polityczną i społeczną siłę państwa finlandzkiego, rząd dąży w polityce zewnętrznej do utrzymania stosunków przyjaznych i pokojowych z innymi państwami, w polityce wewnętrznej do pogłębienia pokoju i stworzenia spójni pomiędzy wszystkimi klasami. Ogólny kryzys ekonomiczny wymaga wielkich oszczędności zarówno w gospodarce państwowej, jak prywatnej. Rząd będzie popierał przemysł i rolnictwo krajowe, ma zamiar przeprowadzić pewne konieczne reformy socjalne, oraz uporządkować stosunki w armji i urzędach wojskowych.

TEATR POLSKI (Lutnia).
W poniedziałek 13-go kwietnia 1925 r. o g. 8-jej wiecz.
Wystąpi wszechświatowej sławy skrzypek
B. HUBERMANN.

Nowości wydawnicze.
— W Jednodolówce teatralnej „Półpocisko” ślódziej z rządu w bieżącym sezonie, znajdujemy ciekawą sylwetkę za mało znanego muzyka naszego Michała Józefowicza, obecnego sprawozdawcy muzycznego „Słowa”. Urodzony na Żmudzi, przebywał długo za granicą, potem w Libawie, Owocem usilnych studiów i rzetelnego talentu były dość liczne kompozycje, z których „szkieł” na fortepjan oraz krakowiak na orkiestrę otrzymały nagrodę na konkursie Lubomirskiego. Sonata na skrzypce grana była wielokrotnie na koncert. Operetka Józefowicza żywo zainteresowała operetkową dyrekcję warszawską tudzież agencję Rechtenbena. Niewątpliwie wystawiona będzie w Warszawie. W Jednodolówce, o której mowa, znajdujemy dobry wizerunek M. Józefowicza tudzież faksymil jednego z walców z jego operetki.

Z muzyki.

Drugi wieczór terajajowy uroczanie i uczniowie Konserwatorjum Muzycznego pozwolił znowu stwierdzić niejednokrotnie już na tem miejscu omawiane zasługi tej instytucji w krzewieniu kultury muzycznej. Cały zastęp wykonawców, znanych już z występów dawniejszych, oraz nowych, wykazał dowodnie na jak mocnych podstawach metodycznych odbywa się nauka na kursach niższym i średnim, dającym jednostkom wybitnie uzdolnionym na kursie wyższym, możliwość wzniesienia się do poziomu graniczącego już z prawdziwym artystem.

Jak zwykle, ilościowo najliczniej reprezentowane były klasy fortepianowe, z których szczególnie się wyróżniły obie uczennice klasy p. Tymieńskiej, a także wykonawczyni „Rondo capriccioso” (kl. p. Rauszewiczowej) i wykonawca „Fantazji Mozarta (kl. p. Jakobi Pawłowiczowej). Oczywiście najdorzalsze produkcje dał wychowanec starszego kursu klasy p. Kimont-Jacynowej; zwłaszcza wykonawczyni Nokturnu (F-dur) i Ballady (g—moll) Szopena

okazała się już zupełnie godną estrady koncertowej.

Dobrze się też zaprezentowały klasy skrzypcowe: uzdolniony nieprzeciętnie chłopak (kl. p. Ledóchowskiej) i bardzo już zaawansowany uczeń p. Solomonowa. Śpiew barytonisty (kl. p. Koszubowskiej) znów wykazał zrobiecie postępy. Bardzo dodatnie wrażenie wywarł uczniowie klas instrumentów dętych, pod kierunkiem p. Reszkiego i p. Neilego, przygotowujących wybornych muzyków orkiestrowych.

Na koniec jeszcze podaję myśli — uwzględnienia nadal twórczości: Thalberga, Henselta i Moschelesa, która — może — już niezupełnie odpowiada współczesnym upodobaniom w sali koncertowej, ale ma poważne wartości pedagogiczne, jako niewątpliwie wybitny okres w rozwoju techniki gry fortepianowej.

W szeregu trzech odczytów powszechnych, w sali Saliadeckich, omawiał dr. T. Szeligowski twórczość Szopena, dając dość szczegółową analizę najwybitniejszych utworów i historję ich powstania w związku z przeżyciami osobistymi genialnego kompozytora. Dość

licznie zgromadzone i uważnie słuchające audytorjum dowodziło, że prelegent miał szczęśliwą myśl, podejmując się pracy popularyzatorskiej. Trafne i interesujące rozważania p. Sz. o jednolitości tematycznej oddzielnych części, każdej z dwóch sławnych sonat naszego mistrza, mogły prawdziwie zaciekawić odpowiednio przygotowanych, dla ogółu słuchaczy — jak się zdaje — były mało zrozumiałe. Zawsze trzeba poczytywać za zasługę niewątpliwą wszelkie poczynania ku podniesieniu tak jeszcze niskiej kultury muzycznej naszego społeczeństwa i dla tego ze szczerem zadowoleniem witamy odczyty, wygłoszone przez p. Szeligowskiego, ilustrowane ładnym wykonaniem przez p. H. Hleb-Koszańską niektórych utworów.

Z niematem zaskakawieniem oczekiwaliśmy dość szeroko reklamowanego koncertu fortepianisty i kompozytora Aleksandra Wielhorskiego, poświęconego twórczości kompozytorów polskich i obcokrajowego sporą ilość utworów mało znanych, lub wcale tutaj niegranych. Fortepianista zupełnie nie odpo-

wiedział wysoko idącym oczekiwaniom, jako wykonawca muzyki Szopena. Pośród bardzo ładnych momentów, były liczne szczegóły, z którymi się nie można było pogodzić. Tradycja wykonania dzieł Szopena, przekazana przez samego twórcę i wielkich fortepianistów Liszta i Ant. Rubinsztejna żyje jeszcze dotąd. Nie wolno jej lekceważyć i burzyć bezkarnie. Każdy, bywający na koncertach, zna dokładnie utwory wykonane przez p. Wielhorskiego i dla tego wszelkie zmiany: w tempach w rytmice, zupełnie nieumotywowane rytornata i przyspieszenia oraz odmienne traxowanie, całkiem samowolnie stosowane przez artystę, nie mogą nie wywołać nieprzyjemnego zdziwienia, a nawet protestu wobec takiej „oryginalnej” interpretacji niektychnych arcydzieł naszego wieszacza muzycznego.

O wiele lepiej mógł się podobać p. Wielhorski, jako wykonawca drugiej części programu i wtedy dopiero zdobył sobie prawdziwe powodzenie, jako fortepianista o ładnym dotknięciu, dużej — chociaż nie całkiem niezawodnej — technice i znacznym temperamentem. Podobały się kompozycje własne koncertanta, w których znać już wpływ muzyki „nowej”, jednak bez ztracenia łączności z muzyką dotychczasową; najbardziej, dopadły do gustu słuchaczy — trzeci mazurek i etjuda. Poza kompozycjami Paderewskiego, najwięcej miała powodzenia druga etjuda K. Szymanowskiego i utworów (nie wiemy czyj), dodany na program. Improwizacje Zarebskiego i tańce polskie Różyckiego wzbudzały ciekawość, jako eksperymenty dźwiękowe, ale nie wywołały ogólnego zadowolenia.

Z inicjatywy i staraniem p. Kimont-Jacynowej, profesora wyższego kursu fortepianowego w Konserwatorjum Wileńskim, odbył się koncert, z którego dochód został przeznaczony na nabycie fortepjanu dla tegoż Konserwatorjum. Choć jednocześnie złożył hołd znakomitemu muzykowi, pod dyrekcją którego p. Kimont-Jacynowa ukończyła, a następnie była profesorem konserwatorjum w Petersburgu, poświęcił program utworem A. Giazunowa. Z bardzo obitej twórczości Giaz-

bały się kompozycje własne koncertanta, w których znać już wpływ muzyki „nowej”, jednak bez ztracenia łączności z muzyką dotychczasową; najbardziej, dopadły do gustu słuchaczy — trzeci mazurek i etjuda. Poza kompozycjami Paderewskiego, najwięcej miała powodzenia druga etjuda K. Szymanowskiego i utworów (nie wiemy czyj), dodany na program. Improwizacje Zarebskiego i tańce polskie Różyckiego wzbudzały ciekawość, jako eksperymenty dźwiękowe, ale nie wywołały ogólnego zadowolenia.

Z inicjatywy i staraniem p. Kimont-Jacynowej, profesora wyższego kursu fortepianowego w Konserwatorjum Wileńskim, odbył się koncert, z którego dochód został przeznaczony na nabycie fortepjanu dla tegoż Konserwatorjum. Choć jednocześnie złożył hołd znakomitemu muzykowi, pod dyrekcją którego p. Kimont-Jacynowa ukończyła, a następnie była profesorem konserwatorjum w Petersburgu, poświęcił program utworem A. Giazunowa. Z bardzo obitej twórczości Giaz-

13 kwietnia

o godz. 12 w nocy

13 kwietnia

otwarcie

Kabaretu artystyczno-literackiego

w lokalu kino „HELIOS“ Wileńska 38.

Bank Towarzystw Spółdzielczych

Oddział w Wilnie.

Niniejszym zawiadamia Szanowną Klijentelę, że w Wielki Piątek i Wielką Sobotę czynny będzie tylko do godz. 12-iej w południe.

E. MIESZKOWSKI

Mickiewicza 22

KAPELUSZE

1 CZAPKI
MĘSKIE
P. I. C. HABIG
BORSALINO
1 Inne

TELEGRAMY.

KRONIKA

Ojciec św. błogosławi pielgrzymów polskich.

RZYM, 8.IV. Pat. Dziś rano kardynał Kakowski i arcybiskup Ciepłak wraz z uczestnikami pielgrzymki polskiej byli obecni na mszy św. celebrowanej przez Papieża. Po mszy O. cie św. w otoczeniu księży polskich udzielił pielgrzymom komunij. W czasie nabożeństwa pielgrzymi wykonali pienia religijne i odśpiewali hymn narodowy. W końcu nabożeństwa papież udzielił zebranych błogosławieństwa.

W Palestynie.

LONDYN, 8.IV. Pat. Delegacja złożona ze 155 Żydów, zdających z Samarii do Jerozolimy na święta Paschy została napađnięta przez konnych arabów. 9 Żydów zabito i 12—raniono.

Zwolnienie Sadoula.

ORLEAN, 8.IV. Pat. Sadoul został uwolniony.

I rzyskanie praw wyborczych kobietom.

PARYŻ, 8.IV. Pat. Izba postanowiła przyznać kobietom bierne i czynne prawo wyborcze przy wyborach do gmin i rad generalnych.

Sprawozdanie o rozbrojeniu Niemiec.

PARYŻ, 8.IV. Pat. Pisma donoszą, że uzupełniające sprawozdanie wezaleńskiego komitetu wojskowego w sprawie rozbrojenia Niemiec zostanie przedstawione w ciągu następnego tygodnia konferencji ambasadorów. Sprawozdanie to będzie służyło za podstawę odpowiedzi dla Niemiec. Odpowiedź wedle doniesienia „Journalu“ będzie przesłana jeszcze przed wyborami na prezydenta Rzeczy.

Termin otwarcia obrad Matej Ententy.

BUKARESZT, 8.IV. Pat. Konferencja Matej Ententy otwarta będzie w niedzielę dn. 8 maja w ministerstwie spraw zagranicznych w Bukareszcie. Porządek dzienny konferencji został zakomunikowany gabinetem w Pradze i w Białogrodzie. Na pierwszym posiedzeniu konferencji będzie przewodniczył Bratiau.

zunowa największym uznaniem cieszą się jego utwory orkiestrowe i kameralne. Nie będąc silną indywidualnością twórczą, jednoczy w swych dziełach Głazunow pierwiastki rosyjskiej muzyki ludowej ze zdobyciami technicznymi muzyki zachodnio-europejskiej; szczególnie — oprócz Szopena — można dostrzec wpływy Schumanna, Brahmsa i Liszta w stylu i fakturze. Cały ten eklektyzm nie przeszkadza wszakże kompozytorowi wydatnie dostatecznie swą własną fizjonomiją twórczą.

Koncert poprzedzony był treściwym przemówieniem p. T. Szeli-sowskiego, charakteryzującym stanowisko Głazunowa w gronie współczesnych kompozytorów. Siły wykonawcze przeważnie należały do zespołu najlepszych uchenic i uczennicy klasy p. Kimontt-Jacynowej. Panie C. Kacówna i p. T. Bancerówna, z wdziękiem i pocięciem muzycznym odegrały szereg mniejszych utworów, nie pozostawiając nic do życzenia i pod względem sprawności technicznej. Pani J. Wokuleka-Piotrowiczowa wręcz zadziwiła słuchaczy opanowaniem pamięciowym i dejrzałem wyko-

CZWARTEK
Dziś
W. Czwartek

Wsch. st. o g. 5 m. 15

Zach. st. g. 18 m. 13

WILEŃSKA

(z) Ferje świąteczne w urzędach. W związku ze Świętami Wielkanocnymi urzędy będą nieczynne od godz. 12 w sobotę, do wtorku 14 kwietnia.

(g) Pobory urzędników. P. Delegat Rządu przesłał do Ministerjum Spraw Wewnętrznych wniosek o zwiększenie poborów urzędników Państw. na Wileńszczyźnie o 20 proc.

(a) Depesza kondolecyjna P. Delegata Rządu. Z powodu śmierci Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie Ks. Zimmermana, Delegata Rządu p. Władysław Raczkiewicz wysłał do Senatu Akademickiego Uniwersytetu Jagiellońskiego depeszę kondolecyjną.

(g) Wzmoczenie ruchu przemysłowego. W związku z wzmoczeniem się ruchu przemysłowego ostatnimi czasy uruchomiono pięć tartaków, oprócz tego niektóre garbarnie pracujące dotychczas po 2—4 dni w tygodniu obecnie będą pracowały 6 dni.

(g) Patrolowanie przedmieść w związku z handlem przedświątecznym. Wobec zwiększonego handlu w sklepach i na targach w związku z nadchodzącymi Świętami, P. Delegat Rządu wydał p. Komisarzowi Rządu na m. Wilno polecenie zarządzenia patrolowania na przedmieściach celem zapobieżenia wykupiania towarów przez handlarzy i przekupniów, wzmoczenia działalności podległych urzędników i wywiadowców w Referacie Walki z Lichwą oraz pouczenia funkcjonariuszy policji o konieczności intensywnego ścigania przekroczeń ustawy o lichwie i natychmiastowego pociągania winnych do odpowiedzialności.

(z) Sprawa gmachu dla Wileńskiej Szkoły Technicznej. W związku z podaniem przez nas swego czasu o przyjeździe do Wilna komisji w sprawie gmachu c. pałacu Stuszków, przeznaczanego na szkołę Techniczną, a zajętego obecnie przez władze wojskowe, dowiadujemy się, iż sprawa gmachu dla szko-

ly została chwilowo nierozstrzygnięta.

(p) Paszporty zagraniczne. W związku z podniesieniem opłat za paszporty zagraniczne wpływ podań o dokumenty na wyjazd zagranicę zmniejszył się bardzo.

Natomiast powiększyły się starania o paszporty ulgowe.

Zezwolenia na paszporty ulgowe wydają obecnie władze II-iej instancji w drodze przez komisariat Rządu.

Portmonek. Zgubioną w dniu wczorajszym przed sklepem Szumańskich, na Mickiewicza portmonek odebrać można w Redakcji „Słowa“ dziś pomiędzy 11 a 1-za.

(p) Pierwszy zjazd lekarzy sejmikowych województwa wileńskiego. Pierwszy zjazd lekarzy sejmikowych województwa wileńskiego, odbyty w dniu 4 i 5 kwietnia roku bieżącego, poświęcony był przede wszystkim sprawom unormowania działalności lekarskiej.

Na porządku dziennym było około 18 referatów, z których większość zajmowała się stosunkami higienicznymi tego powiatu, gdzie urzędował referent.

Ze spraw ogólnowojevodzkich poruszone sprawę opieki lekarskiej nad szkołami (referat insp. lek. d-ra Szozerbińskiego), która wywołała żywą i obszerną dyskusję.

Projekty rządowe zakładają obowiązek opieki lekarskiej nad szkołami na rejonowych lekarzy sejmikowych, co ze względu na warunki miejscowe staje się rzeczą wprost niemożliwą, a jednocześnie i bezcelową, gdyż jak naprzykład w powiecie Wileńsko-Trockim jest czterech lekarzy rejonowych, a szkół—243; chcąc więc zwiedzić każdą ze szkół przynajmniej raz na miesiąc, musiałby każdy z doktorów zwiedzać dziennie 2 szkoły, to znaczy przebyć około 30 kilometrów w jedną tylko stronę. Spowodowałoby to zanik praktyki lekarskiej w przychodniach sejmikowych.

Po dłuższych debatach zjazd przyszedł do wniosku, iż w celu ustalenia opieki lekarskiej nad szkołami należy ustanowić specjalny etat lekarza szkolnego przy sejmikach powiatowych.

Sprawę wydawania lekarstw w przychodniach lekarskich województwa wileńskiego referował inspektor farmaceutyczny wydziału zdrowia przy Delegaturze Rządu p. N. Hrynaskiewicz. Stwierdzono, iż wydawanie lekarstw przez przychodnie lekarskie spowodowało zwiększenie się frekwencji ludności o porady lekarskie, lecz jednocześnie spowodowało znaczne zmniejszenie obrotów w aptekach prywatnych, gdyż ceny lekarstw w przychodniach są prawie 3 razy tańsze.

W związku z tem uchwalono dążyć do obniżenia przez aptekarzy opłat za lekarstwa, wydawane za receptami przychodni sejmikowych.

W końcu rozpatrzone sprawę o rozciągnięciu na województwo wileńskie obowiązku opłacania kosztów kuracyjnych za niezamożnych chorych przez Sejmik powiatowy, który następnie ścagać go będzie z odpowiedniej gminy.

(z) Konferencja ukraińsko-białoruska. Dn. 7 b. m. wyjechał do Równego na konferencję białorusko-ukraińską prezes Tymczasowej Rady Białoruskiej D-r Pawlukiewicz.

TEATR I MUZYKA

Teatr Polski. Dn. 7 w czwartek oraz w piątek i sobotę przedstawienia zawieszono. W niedzielę 13 bm odbędzie się tylko przedstawienie wieczorne. Wystawiona zostanie po raz pierwszy sztuka z powieści Henryka Sienkiewicza „Hajduczek“ w inscenizacji Josefa Popławskiego. We wtorek wchodzi na repertuar doskonała lekka komedia Verneul'a „Ananas“.

Teatr Wielki. W czwartek piątek i sobotę Teatr nie czynny. W niedzielę ukaże się arcydzieło S. Moniuszki, opera narodowa „Halca“.

Koncert Hubermana. W poniedziałek 13 bm. wystąpi raz jeden w Wilnie niezrównany skrzypek-wirtuoz Bronisław Huberman. Zapowiedź tego koncertu wywoła zromistale zainteresowanie, to też popyt na bilety wielki.

W programie między innymi „Sonata Kreutzerowska“ Beethowena.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

Złamanie ręki. Dn. 7 bm. kowalowi Edwardowi Piotrowiczowi (Krakowska 9) koń kopciem złamał rękę. Lekarz pogotowia poszkodowanemu udzielił pierwszej pomocy.

Nieodszły samochód. Dn. 6 bm. w celu pozabawienia się zwłcia usiłował rzucić się z mostu Zielonego do rzeki Wilji Franciszek Niezależny (Zamkows 16) lecz go zdążył zatrzymać posterunkowy 4-go kom.

Pies wesoły. Dn. 7 bm. policja zastrzeliła psa wściekłego należącego do Stanisławy Rakowskiej (Zwirowa góra 13).

Pożar. Dn. 8 bm. wskutek nadmiernej napełnienia pieca zapaliła się belka w mieszkaniu Jana Wysockiego (Kalwaryjska 50). Pożar ugaszono własnymi siłami.

Nieostrożna jazda. Dn. 7 bm. na ulicy dorozkars Nr. 53 B. Krajewski najechał na 10 letnią Janinę Politaranównę (Wielka 44), która padając złamała sobie nogę. Lekarz pogotowia poszkodowaną odwiózł do szpitala dziecięcego.

Wybuch. Dn. 7 bm. dorozkars N. Korbut (Zarzące 4) ogłuszył kapslą, która spowodowała eksplozję ramię go w twarz oraz w głowę. Ranionego dostawiono do szpitala św. Jakóba.

Podrutki. W dniu 7 mym bm. przy-niesiono do „Domu Dzieciątka Jezus“ troje niemowląt poruszonych w wieku sześciu kilku dni.

Z CAŁEJ POLSKI

Kometas Urkisz. Asystent krakowskiego obserwatorium astronomicznego, p. Lucjan Urkisz dokonał pierwszego w Polsce odkrycia astronomicznego, mianowicie komety 9 wielkości gwiazdozbioru „Pegaza“. Odkrycie to zostało potwierdzone w Polsce przez obserwatorja warszawskie, wileńskie i krakowskie, z zagranicznych zaś przez międzynarodowy instytut astronomiczny w Kopenhadze, który nazwał nową kometę mianem „Komety Urkisz“. Porusza się ona ku północy z szybkością jednego stopnia na dobę i jest dobrze widzialna na przez niewielką lunetę. Jest to pierwsze odkrycie komety, dokonane w Polsce.

Obserwacje ciekawego zjawiska są czynione w dalszym ciągu, choć światło księżycowe jeszcze w najbliższym czasie będzie mu przeszkadzało. Przez amerykańską lunetę można już było stwierdzić w dniu dzisiejszym niby zaczątek warkocz, którego przy pierwszym spostrzeżeniu nie można było zauważyć, jak również i coraz większe jasnienie komety.

Warszawa—Kopenhaga. Dn. 30 marca r. b. został podpisany w Kopenhadze przez delegatów rządu polskiego i duńskiego protokół, stwarzający podstawę do uruchomienia linii lotniczej Warszawa — Gdańsk — Puck—Rennö—Malmö—Kopenhaga. Delegat szwedzki zapowiedział przyłączenie się swego rządu do tego protokołu aktem oddzielnym. Powstały z inicjatywy rządu polskiego protokół kupen-towski zapewnia Towarzystwu Lotniczemu 10-letnie prawo eksploatacji linii.

NADESŁANE

Kabaret artystyczny. Dn. 13 b. m. w poniedziałek nastąpi otwarcie nowej placówki artystycznej w Wilnie, mianowicie kabaretu artystyczno-literackiego w teatrze „Helios“. Impreza powstała z inicjatywy grupy literatów i artystów wileńskich, będzie stała na stanowisku czysto krajowym Uroczaj-cony repertuar Koncertowo-Kabaretowy, oraz jednoaktówkę czy to śpiewnych czy dramatycznych, utrzymany w kierunku aktualji krajowych wogóle, a wileńskich w

szczególności, na poziomie prawdziwie artystycznym, wróży nowej imprezie wielkie powodzenie. Jak się dowiadujemy ministrowy ten teatrzyk zgrupuje wokół siebie wszystkie siły literackie w grodzie naszym zrodzone, dając szerokie pole do popisu poszczególnym jednostkom ze świata literacko-artystycznego Wilna. Humor, werwa, satyra, poezje spotykała się na tej par excellence wileńskiej scenie m-naturowej.

Bezpośrednim celem kabaretu jest zatrudnienie jak największej ilości artystów pozostających obecnie bez pracy skutkiem ogólnego kryzysu teatralnego. Nie przeszkadza temu wcale, że na występy zaangażowani zostali najwybitniejsi artyści scen krajowych, a nawet zagranicznych.

Przedstawienia odbywać się będą w lokalu kina „Helios“ w każde święto i dni przedświąteczne. Początek widowisk o godz. 12 w nocy. Ceny biletów przystępne.

Baczewskiego

likieri:

Abricotine
Banana
Cherry
Curacao tripl sec
Griotte
Menthe glaciale
Orange sec sec
Rose
SOVERAIN

Ze świata.

Sprawa sprowadzenia popiołów Szopena do Polski. Pismo „Les Amis de la Pologne“ ogłosiło rodzaj ankiety na temat, czy prochy Szopena powinny być przewiezione do Polski. Dotychczas zabrali w tej sprawie głos pp.: Pierre Collin i M. Bentkowski, wyrażając opinie, że sprawa ta powinna być wzięta pod uwagę przez społeczeństwo polskie i traktowana równolegle ze sprowadzeniem zwłok Słowackiego.

WARSZAWSKA GIEŁDA.

8 kwietnia b. r.

(w zł. polskich).

Gotó wka:	
Dolary	5.20—5.17
Czeki:	
funtj angielskie	24.89—24.77
Belgia	26.32—26.20
Holandja	208.05—207.05
London	24.93—24.80
Nowy York	5.20—5.18

Redaktor
Stanisław Mackiewicz.

TEATR POLSKI. (Lutnia).

W czwartek, piątek i sobotę przedstawienia zawieszono.

W niedzielę — premjera

„HAJDUCZEK“

komedia w 4-eh aktach z powieści H. Sienkiewicza.

Początek o g. 8-iej w.

TEATR WIELKI. (W. Pohulanka).

W czwartek, piątek i sobotę przedstawienia zawieszono.

W niedzielę

„HALKA“

opera S. Moniuszki.

Początek o g. 8-iej w.

Kasa Chorych m. Wilna

Udzielita swym ubezpieczonym w m-cu lutym b. r. następujących świadczeń:

Porad lekarskich: w przychodniach	29,947
W mieszkaniach obłożnie chorym	3,180
Skierowano przez lekarzy rejonowych do specjalistów do szpitali	182
Dokonano przez lekarzy operacji	445
na zlecenie lekarzy zabiegów specjalnych:	56
baniek	183
zastrzyków	4,018
opatrunków	2,683
wlewań neosalwaranu	172
masaży	437
zastrzyków rękawiczych	236
elektryzacji	271
naświetlań lampą kwarcową	1,564
fiolietową	1,038
odw. sztucznych	28
Wydano recept z apteki kasowej	19,644
z aptek prywatnych (w styczniu b. r.)	3,530
Wypłacono zasiłków: pełnych (60%)	Zł. 20,463,27 gr.
domowych (30%)	" 1,489,99 "
szpitalnych (10%)	" 597,99 "
połogowych (100%)	" 2,064,28 "
na karmienie niemowląt	" 1,9 2,25 "
pożrebowych	" 2,545 00 "
	Zł. 29,092,78 gr.
Zwrócono gotówką:	
za pomoc lekarską, udzieloną na miesiąc w wypadkach nagłych	Zł. 1,857,82 gr.
za lekarstwa z aptek obcych.	" 1,075,48 "
za przejazd chorych	" 105.- "
za leczenie w szpitalach i uzdrowiskach	" 7,64 27 "
	Zł. 10,678, 0 gr.
Wymierzono składki	" 170 407,29 "
Sciągnięto składki	" 130 989,48 "
Na dzień 1.II ilość ubezpieczonych wynosiła	20,855
członków rodzin	29,561 41,416
W ciągu lutego ubyło: ubezpieczonych	1
członków rodzin	283
Ogółem zespół Kasy Chorych na 1 marca wynosił	41,112.

Zarząd.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

Akcjonariuszów Nowowierskiej Fabryki Papieru Sp. Akc. w Wilnie odbędzie się w dniu 5-go Maja 1925 roku o godz. 5 ej po południu w lokalu Zarządu przy ul. Wileńskiej Nr. 14 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu.
- 2) Zatwierdzenie o przeoszacowaniu akcyjnego kapitału zakładowego.
- 3) Odczytanie protokołu komisji rewizyjnej oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1924 r.
- 4) Zatwierdzenie bilansu otwartości na 1-go stycznia 1925 r. ustalenie wysokości kapitału zakładowego i innych w złotych, określenie nominalnej wartości akcji w złotych.
- 5) Sprawa załącznika długoterminowej pożyczki hipotecznej.
- 6) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu.
- 7) Wybory członków Zarządu i komisji rewizyjnej.
- 8) Wolne wnioski.

Akcjonariusze „Nowowierskiej Fabryki Papieru Sp. Akc.” zyczące wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje w Zarządzie Fabryki w Wilnie do dnia 25-go kwietnia 1925 r.

Głoszenie.

Dnia 20 kwietnia b. r. odbędzie się w Komendzie Obżu Cwiczeń Pohulanka przetarg na oddanie w dzierżawę gruntów.

Szczegóły podane w „Polsce Zbrojnej” i w „Monitorze” w dniu 11 i 16 kwietnia b. r.

Kl. rownik Rejonu Inż. i Sap. Wilno.

Obwieszczenie.

WILEŃSKIEJ IZBY SKARBOWEJ.

Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, że termin do składania zeznań o dochodzie na rok podatkowy 1925 odracza się do dnia 31 maja 1925 roku.

(-) J. MAŁECKI
Prezes.

8 kwietnia 1925 r.
m. Wilno.

Mazurki, torty, baumkucheny, babki i t. p.

wyśmienite, a nie drogie

POLECA

Cukiernia „ARTYSTYCZNA”
ul. Mickiewicza Nr 11.

TANIOCI „POLBUT” ELEGANCAJ

Więzienne wyroby OBUWIA

są gwarantowane i znacznie tańsze od innych cen sklepowych i eleganckie. Każden winien przetestować i nabyć takowe OBUWIE (męskie, damskie, uczniowskie, dziecięce, buty chromowe i juchtowe). Wilno, Bonifaterska 10 (wejście z bramy) tel. 496.

T-wo „J. B. Segall”

Sklepy detaliczne: 1) ul. Trocka 7.
2) ul. Zamkowa 26
3) ul. Ad. Mickiewicza 5, t. 873.

Poleca na nadchodzące święta bogaty wybór towarów

Perfumeryjnych Kosmetycznych i Galanterijnych
firm krajowych i francuskich

Przedmioty użytku domowego.

Oplakli dla piecywa, oliwa niemiecka i sezamska, esencja octowa, szafran, wanilia, kardamon, goździki, cynamon, spirytus denaturowany (szkazy) środki do czyszczenia metali, środki do prania bielizny i inne

Farbka i lakier do jaj.

1 Fabryka prosperująca od 5-letniej bezparowej kotłowni za stałą klientelą poszukuje mieszkanca z 3-ch pokoi i kuchni w obrębie m. Wilna. II Posiadając 8 morgów gruntu też pod Wilnem, odpowied. pod ogród warzywny, przyjmę wspólnika od zaraz z kapitałem odpowiad. do zakudowania, zagospodarowania i prowadzenia parcell i fabryki. Oferty do biura ogłoszeń S. Juliana, Niemiecka 4 pod kapitał 5000 zł.

Przez lekarzy i odbiorców z wielokrotnymi podlegowaniami za najlepszą uszną pastę do zębów „Krem Perłowy” hnatowicza. Wszędzie do nabycia

JADŁODAJNIA

K. O. K.

Wydał zdrowe mięsne i jarskie OBIADY. Cena od 80 gr. ZAWALNA 1, 1-sze piętro.

OGŁOSZENIE.

Potrzebny introligator wykwalifikowany na etatowe stanowisko mł. dozorca w więzieniu na Łukiszkach w Wilnie.

Dr. K. Sokołowski
Choroby skórne i weneryczne
Ul. Ostrobramska 2-3.
Przyjmuje od g. 9-1 r. i od 5-7 pp.

DOM HANDLOWY „S. i M. BANEL”

Mickiewicza 23, Tel. 849

POLECAMY:

Towary w olbrzymim wyborze własnego importu.

WINA ORYGINALNE:

FRANCUSKIE białe i czerwone, HISZPAŃSKIE, BURGUNDZKIE, WŁOSKIE, RENSKIE, VERMUTH I CHIANTI, WĘGERSKIE wytrawne i słodkie SZAMPANY MODY STARE etc.

Konjaki zagran. i krajowe, wódki i likiery

Naznaczyliśmy wyprzedzić likierów Firmy Harwig Kantorowicz i Firmy Winkelhausen od 1 do 11-go kwietnia włącznie po cenach własnego kosztu.

Owoce świeże i suszone różnych gatunków, Oryg. sery, masło deserowe, stałe świeże. Wyroby cukiernicze, herbatę różnych firm, a także herbatę „Lipton” wszechświatowej sławy.

Delikatesy, konserwy, kompoty, **RYBY świeże i wędzone**

DOSTAWA DO DOMÓW I HOTEŁI GRATIS

UWAGA! Każdy klient kupujący na samą nie mniejszą jak zł. 40 00 dostaje 1 butelkę likieru świątecznego pierwszorzędnej jakości — GRATIS.

Firma „EXPRESS” WILNO, Pctowa 7.

OTRZYMANO

SANDAŁY zagraniczne

TWAŁOŚĆ których firma **GWARANTUJE.**

Nasiona na sezon wiosenny!!

OWSA
SERADELI
WYKI
LUBINU
KONICZYNY

Poleca
Spółdzielnia Rolna
Kresowego Związku Ziemiaków

ZAWALNA 1 TEL 1-47

Elegancki Salon Mód
„Maison Nouvelle”
W. Pohulanka 16-4

Polecamy eleganckie modele
KAPELUSZY
ORAZ
Suknie, Bluzy, Szlafroki
i wykwinna bielizna.

SPÓŁDZIELNIA ROLNA
Kresowego Związku Ziemiaków
Zawalna Nr 1, telef. 1-47.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI:
Zakup i sprzedaż produk. rolnych.

Sklepy detaliczne:
Uniwersytecka 1, Mickiewicza 20,
Kałwaryjska 1, Portowa 22.

WŁASNE PIEKARNIE
sprzedają detaliczną w sklepach.

Skład paszy
Sprzedaż detaliczna: owsa, otrąb, siano, słomy.

Dostawy rządowe
Pośrednictwo między producentami rolnymi a instytucjami państwowymi w dostawie produktów rolnych.

Składy przy boczniczy kolejowej:
Róg ul. Targowej i Szkaplernej
Telefon 4-62.

Własny labor przewozowy.

Doktor Kobieta lekarz
Dr. Zeldowicz / Dr. Zofia Zeldowicz
Przyjęcie 9-11-5-8-9-10 i 12-5 Chor. kobiece oraz spec. weneryczne, mozoopielowo i skórne.
Ul. Mickiewicza Nr 24 (ob. hot. „Bristol”).

„BLUSZCZ”

najbardziej ulubione i najpoczytniejsze pismo tygodniowe ilustrowane dla kobiet

obejmujące
całokształt zainteresowań kobiety polskiej.

Obok bogatego działu społecznego-literackiego bardzo obszernie traktowany dział praktyczny (życie kobiece w domu i świecie).

Stare dodatki tygodniowe:

- 1) arkusz powieściowy form. książki.
- 2) arkusz wzorów robót ręcznych naturalnej wielkości do kopjowania
- 4) cztery strony mód paryskich.
- 4) tablice krojów.

Prenumerata miesięcznie . . . zł 4,80.
Numer pojedynczy 1,40.

do nabycia: w księgarniach i kioskach.

— Redakcja i Administracja: Warszawa, Krakowskie Przedmieście 99 (Plac Zamkowy).
Konto czekowe P. K. O. Nr. 3700.

Przetarg na roboty budowlane.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie ogłasza na dzień 17 kwietnia r. b. przetarg ofertowy na budowę osiedli leśnych podwójnych gajówek z budynkami gospodarczymi w Nadleśnictwach Mostowskim, Grodzieńskim, Smorgońskim i Orańskim.

Razem osiedli siedem. Oferta winna być złożona w zapieczętowanej kopercie z napisem: „na przetarg podwójnej gajówki w Nadleśnictwie” do 12 godziny w południe 17 kwietnia r. b. w Dyrekcji Lasów Państwowych w Wilnie W. Pohulanka 24.

Do oferty winien być dołączony kwit Izby Skarbowej o wpłaceniu wadium 5% od sumy zaofertowanej gotówką lub papierami 2%-mi.

Kosztyorys sępe są do pobrania, oraz plany i szczegóły przetargu są do przejrzania w Dyrekcji Lasów Państwowych pok. Nr. 17 w godzinach urzędowych

Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferty, bez względu na wysokość propozycji ofertowych

Dyrekcja Lasów Państwowych w Wilnie.

Przetarg.

Dyrekcja Kolei Państw. w Poznaniu sprzedaje w drodze przetargu następujące stare materiały:

- a) Odpadki cynku około 7 000 kg.
- b) „ gumi 12.000 „
- c) „ ołowianych płyt akumulatorowych 8.000 „
- d) Muł do akumulatorów 4 500 „
- e) Łom przeważnie białego szkła 15 000 „
- f) Szumowiny gliserek 1 000 „
- g) Włóky i opłiki tylko z białego sępu i mosiędzu 13.000 „
- h) „ opadki asbestowe 500 „
- i) Węgiel od łukowych lamp 1.500 „
- j) Popiół osadniony białego metalu 12.000 „
- k) Balony szklane od kwasu solnego i starozanego 150 sztuk

Uprasza się o złożenie ofert z podaniem ceny jednostkowej za kg. a przy pos. k) za sztukę, loco stacja Poznań.

Oferty należy nadesłać najpóźniej do dnia 12 maja b. r. godz. 12-tej do dyrekcji, Dział Zasobów pokój 302 w zapieczętowanej kopercie z napisem: „Oferta na kupno starych materiałów”.

PRO PATRIA

organ niezależnych, jedyny w Polsce tygodnik o zasadach monarchicznych i faszystowskich.

Propaguje, rozpatruje wyjąsnia najnowsze wspaniałe zdobycze myśli europejskiej, dążącej do wydobycia narodów z nędzy moralnej i materialnej.

Warszawa, ul. Traugutta Nr. 3
tel. 40—39.
P. K. O. Nr. 8801 —pren. zł. 3 kwartalnie.

Zakłady ogrodnicze

- 1) przy ul. Sadowej Nr. 8
- 2) przy ul. Słowackiej Nr. 6
- 3) przy ul. Zawalnej Nr 18, sklep kwiatowy

polecają na święta wielkanocne **duży kwiatów** doniczkowych i ciętych.

Ceny umiarkowane.

NA RATY

w nowo utworzonym sklepie przy ulicy Zawalnej **Nr 21,**

Francuz i Olszewscy

Wszelkiego rodzaju naczynia i sprzęty kuchenne. Łóżka i umywalnie. Narzędzia rzemieślnicze, okucia budowlane i meblowe. Żelazo gospodarcze, oraz galanteria żelazna.

MIESZKANIA, Chora na raka 50-letnia kobieta bez żadnej pomocy bliżej litościwych o pomoc na podróż do Warszawy gdzie musi dla ratowania życia poddać się operacji. Ofiary przyjmują Administracja „Słowa” dla T. S.

Miłosierdziu czytelników naszych polecamy 83-letniego staruszka z wyższym wykształceniem, ex ziomłanina z Wileńszczyzny, zrujnowanego doszczętnie przez wojnę, nie mającego krewnych którzy by mogli się nim zaopiekować. Ofiary dla staruszka pieniężne jako też ubranie, bieliznę i obuwie Admin. „S Ł O W A” przyjmują w zwykłych godz. urzędowania między 9—3.

Pianino

nowe koncert. znakomitej firmy okazyjne do sprzedania, ul. Szpitalna Nr. 7 (w pobl. Zawalnej) u właściciela.